

Amsterdam, 12 december 2025

Reactie Kunsten '92 op de consultatie: Wijziging Wet op het specifiek cultuurbeleid (Wsc) - verlenging subsidietermijn naar acht jaar

Kunsten '92 reageert met waardering op het voorliggende wetsvoorstel tot wijziging van de Wet op het specifiek cultuurbeleid (Wsc), waarmee de subsidietermijn wordt verlengd van vier naar acht jaar. Met dit voorstel wordt uitvoering gegeven aan de [motie Van der Wal c.s.](#) en wordt een belangrijke stap gezet richting een stabielere en meer toekomstgericht cultuurbestel.

A. Verlenging naar acht jaar: een langgekoesterde en noodzakelijke stap

Kunsten '92 omarmt de verlenging van de termijn van vier naar acht jaar. Deze wens dragen wij al jaren uit, en is in lijn met adviezen van de Raad voor Cultuur, waaronder het [Briefadvies nieuw cultuurstelsel vanaf 2029](#) en [Ieder zijn aandeel](#).

Een beleidscyclus van acht jaar geeft:

- Culturele organisaties rust, ruimte en voorspelbaarheid om duurzame plannen uit te voeren.
- Rijkscultuurfondsen de mogelijkheid om maatwerk te leveren met looptijden tussen twee en acht jaar - cruciaal voor in-, door- en uitstroom.
- Medeoverheden meer houvast bij de inrichting van hun eigen beleidscycli.

De verlenging ondersteunt daarmee een sterker, veerkrachtiger en inclusiever cultuurstelsel, zoals ook bepleit in ons [Vijfpuntenplan](#).

B. Uitwerking bekostigingstaken en rol Regeling op het specifiek cultuurbeleid (Rsc)

Ons eerdere voorstel om instellingen met nationale of regionale besteltaken onder te brengen in een bekostigingssystematiek - met een periodieke, op leren gerichte accreditatie - is niet opgenomen in de Wsc. De minister kiest ervoor dit in de Rsc uit te werken.

Kunsten '92 benadrukt dat deze uitwerking zorgvuldig, transparant en in nauwe samenwerking met de sector en medeoverheden moet plaatsvinden. De basis van het ecosysteem wordt mede hier bepaald.

C. De verlenging als eerste stap: nu doorpakken op de moties Van der Wal en Rooderkerk-Mohandis

Tegelijk met de motie Van der Wal c.s. is de motie [Rooderkerk-Mohandis](#) aangenomen. Deze wetswijziging vormt een waardevolle eerste stap. Om tot een volwaardig en toekomstbestendig cultuurbestel te komen is nog een aantal vervolgstappen nodig, die in lijn zijn met de twee moties en de route die in onze vijf punten is geschetst. Als volgt:

C.1. Motie Van der Wal deel twee: investeer de besparingen terug in de sector

Het tweede deel van de motie Van der Wal c.s. verzoekt om de middelen die door vermindering van administratieve lasten vrijkomen volledig terug te laten vloeien naar de sector. Het is belangrijk dat deze middelen ook daadwerkelijk terugvloeien.

Dat investeren in cultuur noodzakelijk is, laat ook het advies (*Ieder zijn aandeel*) van de Raad voor Cultuur zien. Hij adviseert om de financieringsbasis van organisaties te versterken én private

bijdragen te stimuleren, te beginnen met €250 miljoen. Versterk de financiële fundamenten zodat kunst en cultuur (en de organisaties en werkenden daarin) kunnen bloeien in plaats van overleven.

C.2. Brede financieringsbasis en sterke medeoverheden

De wet leidt terecht tot minder administratieve lasten. Gemeenten verkeren echter in een structurele capaciteits- én middelenkrapte. Een toekomstbestendig bestel vereist:

- Een goed gevuld Gemeentefonds;
- Een rijksbrede inzet op structurele versterking van lokale en regionale cultuurcapaciteit;
- Een gedeelde verantwoordelijkheid van rijk, provincies en gemeenten voor een sterk en toegankelijk cultureel ecosysteem.

C.3. Motie Rooderkerk-Mohandis: drie elementen die niet mogen ontbreken

Deze motie bevat drie onderdelen die in de Wsc ontbreken, maar wél essentieel zijn voor een samenhangend stelsel. Kunsten '92 verzoekt de minister deze volledig mee te nemen in de Rsc:

1. Werk als één overheid

Het werken als één overheid moet meer gewicht krijgen. De [Code Interbestuurlijke Verhoudingen](#) en het recente advies [Samen bouwen aan resultaten](#) bieden daarvoor een bestaand fundament.

Wij vragen om:

- Concretere afspraken tussen rijk, provincies en gemeenten;
- Vermindering van bureaucratie door betere afstemming;
- Vertrouwen als basis voor publieke investeringen.

De nieuwe Rsc moet de samenhang bevorderen en administratieve lasten daadwerkelijk verminderen.

2. Leg gezamenlijke doelstellingen wettelijk vast

De minister kiest - in het belang van snelheid - niet voor het vastleggen van doelstellingen. Toch bieden heldere doelstellingen een cruciaal kompas voor het functioneren van het stelsel. Zij verhelderen de gezamenlijke verantwoordelijkheid en vergroten de samenhang. Kunsten '92 pleit op termijn voor wettelijke verankering van de volgende doelstellingen:

- **Toegang:** Iedereen in Nederland kan deelnemen aan cultuur, ongeacht achtergrond, inkomen of woonplaats.
- **Pluriformiteit:** De overheid waarborgt een divers cultureel aanbod dat zowel het bestaande koestert als ruimte biedt voor het nieuwe.
- **Talentontwikkeling:** Creatief en kunstzinnig talent krijgt de kansen en middelen om zich duurzaam te ontwikkelen.
- **Reflectie:** Cultuur biedt een veilige ruimte voor kritische reflectie op samenleving en democratie.

Deze doelen sluiten direct aan bij de principes van ons Vijfpuntenplan: toegankelijkheid, diversiteit, ruimte voor talent en een vitaal maatschappelijk fundament.

3. Werk aan een écht landsdekkende infrastructuur

De demissionaire minister verwijst in het voorliggende wetsvoorstel naar afspraken met cultuurregio's. Hoewel cultuurregio's waardevol zijn voor samenwerking en bereik, zijn zij:

- niet landsdekkend;
- niet democratisch gelegitimeerd;
- en leiden zij tot extra overleg en administratieve lasten.

Kunsten '92 pleit daarom voor afspraken met gemeenten en provincies, de democratisch gelegitimeerde en landsdekkende overheden. Alleen zo ontstaat een samenhangende infrastructuur die aansluit bij de realiteit van het culturele ecosysteem.

Conclusie

Met de verlenging van de subsidietermijn naar acht jaar wordt een belangrijke en breed gesteunde eerste stap gezet richting een stabielere cultuurstelsel. Kunsten '92 verwelkomt deze stap en moedigt de minister aan om de logische vervolgstappen - zoals aangenomen in de moties Van der Wal en Roederkerk-Mohandis en de adviezen van de Raad voor Cultuur - met dezelfde voortvarendheid op te pakken.

De kern is helder: een sterk, toegankelijk en toekomstbestendig cultuurbestel ontstaat door een stevige financiële basis, heldere gezamenlijke doelstellingen, echte samenwerking als één overheid en een landsdekkende infrastructuur.

De nu voorgestelde wetswijziging is een goed begin. Nu is het moment om door te pakken.